

TERIM
ALIM HARTI PARTISI
Ged. B. Harti
Tarih: 22.03.07
Sayı: 06/1104

Serpil YILDIZ
İzmir Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Anayasamızın 3. uncu maddesinde Türkiye Devletinin "dili Türkçe'dir" hükmü yer almaktadır. Ancak dilimizle ilgili herhangi bir yasanın bulunmayışı Anayasamızın bu hükmünü boşa çıkarmaktadır. Ülkemizde özellikle iş yeri altında görülen yaygın yabancı dil kullanımları Anayasamızın bu hükmünü yokmuş saymaktadır.

Ülkemizde Türk Dilinin öğrenim ve kullanılmasında bütük bir kayıtsızlık ve umursamazlık olduğu açıktır. Liseyi, hatta yüksek öğrenimi bitiren gençler Türkçe'nin en temel eserlerini dahi okuyup öğrenmeden dillerin önemini kavramadan yetişmektedir. Dili doğru kullanma becerisini kazanmadan meslek hayatına atılmaktadır. Türkçe'nin önemini ve güzelliğini kavrayamayan insanların ona karşı dikkatli ve titiz olmaları da tabii ki beklenemez.

Türkçe'ye kayıtsızlık, iş adamlarımızı ve esnafımızı da etkilemekte imal edilen mal ve ürünlerin adlarında etkilemekte, ticari iş yeri unvan ve adlarında yabancılaşma süratle artmaktadır. Bir zamanlar sadece büyük şehirlerin belli semtlerinden görülen yabancı işyeri adları şimdi Anadolu şehir ve kâsabalarına yayılmakta, Ülkemizde adeta Türkçe kullanılmayan bir ülke görünümüne bürünmektedir.

"Kaliteli mal izlenimi vermek için ürünlere İtalyan, Fransız etiketi koymakla kendi sanayimizin kuyusunu kazıyoruz. Mehmet'in hakkını Coni'ye veriyoruz. Tekstil ürünlerimiz Avrupa'da bir numarayken, ceketin içine, gömleğin yakasına yabancı yafta yapıştırmakla, o ülkelere, o ülkelerin dillerine, sanayisine paye verirken, kendi dilimizi küçümsüyoruz. Kendimize mi güvenmiyoruz.

Türk markalarını giysilerimizde, tabelalarımızda neden gururla taşımayalım? Bu alışkanlığı artık sorgulamamızın zamanı gelmedi mi? Türkiye global ekonomide yerini, yabancı ülkelerin dili markaları ile değil, kendi kimliği, ana dili, güçlü yerli markalarıyla alması gerekir. Türkiye taklit markalarla değil, kalitesiyle dünya markaları yaratarak ayakta durabilir."

Yukarıdaki genel gerekçeye dayanılarak Türk dilinin kullanımına ilişkin kanun hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu kanun ticari

kuruluşların ad ve unvanlarında mal, ürün ve hizmetlerin adlarında ve sunulmasında, Türk dilinin kullanılmasını amaçlamaktadır. Kanunun en gördüğü tedbirlerin alınması durumunda yurttaşlarımızın daha zengin daha güzel daha milli bir dil kullanmaya özen gösterecekleri de açıktır.

İŞYERLERİ ADLARINDA TÜRKÇE'NİN KULLANILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

Madde 1 (1) Bu kanunda; Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ticari faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere ait işyerlerinin Türkçe ad kullanmasını sağlamak amacıyla ticari kuruluşların ad ve unvanları ile ürün ve hizmetlerinin adlarında, ticari belge, ilan ve reklamlarında Türkçe'nin kullanılmasıyla ilgili ilkeler belirlenmiştir.

Ticari kuruluş ve ürünlerde Türkçe zorunluluğu

MADDE 2 (1) Ticari kuruluşların ad ve ünvanları ile mal, ürün ve hizmet adlarının Türkçe olması ve Türk Alfabesi ile yazılıp okunması zorunludur. Bu konu Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca yürütülür ve denetlenir.

(2) İş yerlerine konulacak levha ve tabelalarla ambalaj ve etiketlerde, ticaret unvanı ve adları ile sunulan mal, ürün ve hizmetlerin adları ve bunlarla ilgili diğer bilgiler öncelikle Türkçe yazılır. Levha tabela ambalaj ve etiketlerde ikinci bir dil kullanılması durumunda yabancı dilde olan bölüm Türkçe bölümünden önce ve onun üzerinde olamaz; kapladığı alan Türkçe bölümün yarısını geçemez. Levha ve tabelalarında ikinci bir dil kullanan ticari kuruluşlar ilan ve reklam vergisini dört kat olarak öderler.

(3) Ticari kuruluşların ad ve unvanları ile mal, ürün ve hizmetlerin adlarının Türkçe olmasında Türk Dil Kurumu' nun Türkçe Sözlüğü esas alınır. Türkçe sözlerden ve özel adlardan kısaltmalar ve birleştirmeler yapılabilir. Tereddüt durumunda başvuru mercii Türk Dil Kurumudur.

(4) Türkiye' de iş yapan yabancı firmalardan; yabancı firmalarda ortaklıklarda; Türkiye' de satışı yapılan, isim hakkı alınmış yabancı mal, ürün ve hizmetlerde unvan ve ad zorunluluğu aranmaz. Ancak Türkiye'de satışı yapılan her türlü mal ve ürüne ait kullanma kılavuzlarında ve ilgili diğer kitapçıklarda başka diller yanında Türkçe açıklama bulunması da zorunludur. Ayrıca makine alet ve edevat üzerinde bulunan bilgi ve uyarı levhaları ile yazılarının da Türkçelerinin bulunması zorunludur.

(5) Bu kanunun uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 1- Türkçe olmayan ticari ad ve unvanlar ile levha ve yazılar bu kanunun yürürlüğe girmesinden başlayarak en geç altı ay içinde değiştirilir.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun ön gördüğü yönetmelikler Kanunun yürürlüğe girmesinden başlayarak en geç altı ay içinde hazırlanır.

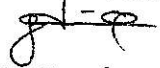
Yürürlük

Madde 4 Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 5 Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR

Gündüz DİNCER
Kanunlar ve Kurumlar